

מבוא

שלום לכולן, שלום לכולם. קשה להיפגש כאן מדי יום, כל יום, אך היום קשה במיוחד לנוכח החדשות הקשות על פלישה הקרקעית לעזה, הדיווחים על עשרות הרוגים והחרדה מפני עתיד חמור אף יותר. ביום כזה האורחת שלנו, יעל נוי, מנכ"לית עמותת "בדרך להחלמה", תשמיע קול שמזכיר עידן אחר, עולם אחר כמעט. "בדרך להחלמה" היא עמותת מתנדבים ישראלית המסיעה חולים פלסטינים מהגדה, ובעבר גם מעזה, לטיפולים מצילי חיים בבתי חולים בישראל. לנוכח המצור ההרסני על עזה, ההשמדה של תושביה והכתישה המתמשכת של חיי היומיום שם, כמעט נשכחה העובדה שלפני השביעי באוקטובר פלסטינים מעזה היו מגיעים לישראל לטיפול רפואי. אנחנו שמענו על כך מדוקטור מיכל פלדון https://www.eyesongaza.net/files/ugd/bfd9b2_d082533a5b31470cb25c81caea41edd8.pdf) וגם בשיחה עם אסנת מ"גישיה". פעמים רבות עמותת "בדרך להחלמה" אפשרה את ההגעה לטיפול, אבל יותר מכך היא גם יצרה מפגשים ישירים בין עזתים לישראלים. מפגשים שכיום רבים בציבור היהודי הישראלי כבר מתקשים אפילו לדמיין. יעל תשתף אותנו בעבודת העמותה בעבר ובהווה, בקשיים ובאתגרים. ותציע גם מחשבות על מה שאפשר, וחשוב לעשות בעת הזו. תודה רבה יעל שאת איתנו היום.

הרצאה

תודה רבה לכן. אני נורא מתרגשת ואני גם זיהיתי פה בין המשתתפות מתנדבות שלנו. וראיתי גם רוב ברור של נשים, אז מאוד נעים לי לדבר לנשים, ויסלחו לי הגברים שבקהל שאני מדברת בלשון אישה. כמו שהצגת אותי, ליאור, אני יעל. אני מתנדבת בעמותת "בדרך להחלמה" כבר משנת 2016. אני גרה בצפון, בגליל המערבי, ומהר מאוד אחרי שהתחלתי את ההתנדבות פנה אלי יובל, המייסד, וביקש ממני להיות המתאמת של מעבר ארז, בעצם של כל החולים שיוצאים מעזה. וכך מצאתי את עצמי, במשך שלוש וחצי שנים, גרה בגליל אבל נמצאת כל היום בעזה. הייתי בקשר עם עמותה שנקראת "בסמת אלאמל" ("חיוך של תקווה"), שמטפלת בחולי סרטן בעזה, ועבדתי מול מוחמד ג'וג'ו, שהוא בחור צעיר, בשנות העשרים לחייו, שהוא היה הבן של מייסד העמותה, ומולו עבדתי. היינו כל היום בטלפון. דיברנו באנגלית שבורה, שזו הייתה השפה של שנינו, והוצאנו עשרות חולים ביום. הוא היה שולח לי, והיינו עוברים כל ערב על רשימת החולים של מחר, וכל יום היינו מוציאים את החולים, לוקחים אותם בבוקר. עשרות מתנדבים מכל יישובי הנגב המערבי היו מחכים בבוקר במעבר ארז. היינו אוספים את החולים (ראיתי פה את יעל שנקר שהייתה יושבת שם שעות ומחכה לחולים), ולוקחים אותם לבתי-החולים בארץ, לשיבא, להדסה, לאוגוסטה ויקטוריה וגם לרמב"ם. וככה היו החיים שלי בעצם שלוש וחצי שנים, וכך הכרתי עשרות משפחות בעזה שהן חברות שלי עד היום. ואז הגיע השביעי לאוקטובר.

בשביעי לאוקטובר מעבר ארז הושמד. יישובי העוטף נכבשו. שבעה מתנדבים שלנו נרצחו ביום הזה. ואני חייבת להגיד שביומיים הראשונים לא העזתי להתקשר לעזה. למרות שכבר ביום עצמו משפחות של חולים התקשרו לשאול מה שלומנו ואם אנחנו בסדר. משפחות מעזה באותו היום התקשרו בזמן הטבח. לי לקח יומיים-שלושה להתעשת, עד שבכלל יכולתי להרים טלפון ולראות מה העניינים. אבל בטלפון שלי שמורות מאותו יום מאות הודעות שמתעדות את כל מה שקורה מהשביעי לאוקטובר. אני כל יום, כל היום, מקבלת הודעות אימה. אתמול למשל, כשנסעתי על כביש 22 בקריות, פתאום קיבלתי הודעה ממוחמד, עם סרטון של הבית וכל המבנה של העמותה פשוט קורס. וזהו. ומוחמד, הוא מתחילת המלחמה כל הזמן אמר שהוא בכלל לא בעניין של לעזוב. הוא נשאר בעזה כי הוא צריך לעזור ויש לו משימה. וגם אם הוא ימות, הוא יעשה את זה בזמן שהוא עושה את מה שהוא צריך לעשות. בימים האחרונים זה כבר לא נשמע ככה. הוא אומר: אם אוכל, אני רוצה לצאת עכשיו מעזה.

אחת המשפחות שממש קרובות לליבי היא המשפחה של נור, ילדה, היום היא כבר בת 14. היא הייתה ברמב"ם שנים. היא עברה פה השתלת כליה וכבד מאמא שלה ואפילו עשו עליה סרט באיזשהו שלב. הילדה הזאת, היקרה והמתוקה, נכנסה ללב של אבא שלי. אני באה ממשפחה דתית, מהציונות הדתית. אבא שלי היה קבוע לוקח אותה ממעבר ארז כל פעם שהיא הייתה יוצאת [מרצועת עזה]. גם המשפחה הזאת התקשרה לאבא שלי בשביעי לאוקטובר. ומאז נור ואמא שלה הצליחו לצאת למצרים, בחודשים הראשונים של המלחמה. אצלי בבית עוד יש תרופות שהבאתי מבית-חולים שניידר כדי להעביר לה, [תרופות] שבסוף לא הצלחנו להעביר לה. אבל כל הזמן אני בקשר עם אברהם, אבא שלה. והוא כל הזמן אמר לי: אנחנו בסדר יש לנו באר (הם גרים בנוסירא) יש לנו באר יש לנו עצים, יש לנו אוכל, אנחנו, אלחמדוללה, בסדר. לפני שבוע קיבלתי הודעה שהם אינם יכולים עוד, שזה בית קברות מהלך, שהם פשוט מחכים למוות, כי כבר אי אפשר לחיות פה. וזהו, כל יום, כל היום, אנחנו מקבלים הודעות כאלה. בטלפון שלי, באמת, שמורות מאות הודעות, שאולי יום אחד אעשה איתן משהו. אבל כרגע זאת המציאות שלנו. אנחנו ממש ניסנו לעזור למשפחות החולים שאנחנו מכירים. הצלחנו בתחילת המלחמה להוציא חלק מהילדים לדובאי, לאמירויות, לאיטליה. אבל בחצי שנה האחרונה אנחנו כבר לא מצליחים לעזור לאף אחד. חוץ מלהיות עדים למצוקה שלהם. זה מה שאנחנו עושים כרגע.

אבל יחד עם כל הכאב-לב והזוועות של עזה, בשמיני לאוקטובר המשכנו להסיע חולים מהגדה. לא עצרנו ליום. אנחנו כל יום, כל יום, מוציאים עשרות חולים מכל המעברים שפתוחים. כל מעברי הפועלים סגורים מאז השביעי לעשירי, אבל מעברי המתנחלים עדיין פתוחים, וכל יום יוצאים חולים, המון-המון חולים מאזור חברון, בעיקר לשיבא ולרמב"ם. וכל מי שרוצה ומרגיש חסר אונים היום, ולא יודע מה לעשות בזמן הנורא הזה, אני יכולה להציע פשוט לבוא להצטרף למערך המתנדבים שלנו. זה מאוד קל מאוד, פשוט אין שום התחייבות כל אחד מסיע רק מתי שהוא רוצה והוא יכול, ובשעה-שעה וחצי של נסיעה באוטו הממוזג והנעים אתם מרגישים שעושים משהו. אז אני מזמינה את כולכם פשוט להיכנס ל"בדרך להחלמה": <https://www.theroadtorecovery.org.il/he>. ויש שם אפשרות באתר שלנו להצטרף כמתנדבים וזה קל, פשוט, ומאוד מאוד ממלא. ומוציא קצת מתחושת חוסר האונים. ועוד דבר שאני יכולה לספר: בשבוע שעבר אנחנו ציינו 15 שנים לעמותה. עשינו אירוע גדול ומאוד מרגש באולם בגן שמואל. הגיעו הרבה-הרבה יותר אנשים ממה שציפינו, וגם שם פשוט הבאנו את הקולות של החברים שלנו בעזה, גם של מוחמד, וגם של אמל, ילדה שהסענו שנים, ילדה עיוורת שהתעוורה מגידול בראש והיא נמצאת היום על חורבות ביתה. ופשוט הבאנו את הקול שלהם, גם שלהם, גם של השותפים שלנו בגדה וגם של המתנדבים שלנו. ופשוט היינו רגע ביחד, באיזו מציאות, קשה לי להגיד, כי לא הייתי שם בגופי מרוב התרגשות... קצת איבדתי את זה... אבל היה משהו מאוד מחבק, וקצת נותן תקווה, בערב הזה. זהו, יש לי שמונה דקות, שאני חושבת שעברו.